

UZMAN

**TOSYÖV Başkanı
HİLMİ DEVELİ**
hilmideveli@kobi-efor.com.tr

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 15 Aralık 2009'da yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'de işsizlik oranı Eylül döneminde yüzde 13.4 oldu. Resmi verilere göre 3.9 milyon kişi işsiz.

İşsizliğin artışı= İstihdam yaratmayan büyüme ve niteliksiz iş gücü

Türkiye'de ve gelişmiş ülkelerin çoğunda artan işsizlik sorun olmaya devam ediyor.

Her ne kadar 2010'da küresel ekonominin büyümeye başlasa bile bu büyümenin işsizlik oranlarının düşüşüne önemli katkı sağlaması beklenmiyor. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütüne (OECD) göre, işsizlik bu yılın sonuna kadar yükselme eğilimini sürdürecektir. OECD'nin tahminleri doğru çıkarsa, 30 üye ülkede işsiz sayısı 20 milyonun üzerine çıkacak, bu da 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana en yüksek rakam olacak.

OECD'nin 14 Aralık 2009'da açıkladığı işsizlik verilerine göre, İspanya Ekim 2009'da yüzde 19.3 işsizlik oranı ile başı çekti. Aynı dönem itibarıyla İspanya'yı yüzde 12.8 ile İrlanda ve yüzde 12.2 ile Slovak Cumhuriyeti izliyor.

Türkiye'de işsizlik oranlarına bakıldığında durum Avrupa ülkelerinden daha kötü. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 15 Aralık 2009'da yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'de işsizlik oranı Eylül döneminde yüzde 13.4 oldu. Resmi verilere göre 3.9 milyon kişi işsiz.

İstihdam geriledi, 15-24 yaş arasındaki genç nüfusta işsizlik oranı ise yüzde 20.6'dan yüzde 24.3'e çıktı. Başka bir deyişle yaklaşık her 4 gençten 1'inin işsiz olduğu belirlendi.

Yine TÜİK verilerine göre "Kayıt dışı istihdam" artışa geçti. Kayıt dışı istihdam edilenlerin oranı, Eylül 2009'da 2008 yılı aynı dönemine oranla 0.9 puanlık artışla yüzde 45.5 oldu. TİSK, kayıt dışı istihdamı yaratan temel faktörleri ise, şöyle sıralıyor; Kayıtlı işletmeler üzerindeki vergi ve SSK prim yükleri, Kayıtlı işletmeler üzerindeki sosyal yükler, Kayıtlı işletmelerin bürokrasi yükü, Kayıtlı işletmelerin tabi olduğu katı çalışma mevzuatı.

Değerlendirmesi ise çok net: "Türkiye, OECD'nin en yoksul ülkesi olmasına karşın vergi yükü ABD ve Japonya gibi en zengin ülkelerin üzerindedir. Türkiye, istihdam vergilerinde de dünya şampiyonudur. Ülkemizde vergi sistemi, ekonominin gelişmesine; tasarruf, yatırım, ve istihdama engel oluşturmakta, kayıt dışı ekonomiyi ve istihdamı büyötmektedir." Türkiye'de istihdam ve işsizliğe bir başka açıdan da bakmakta yarar olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'nin işsizleri çok, genç işsizleri ise daha çok. 4 gençten 1'i işsiz eğitimli ama işsiz gençlerin oranı yüzde 30 civarında. Bunların da çoğu mesleksiz lise mezunları... İşsizliğin giderek arttığı bir ortamda bir başka önemli sorun da KOBİ'lerin, Reel Sektörün en önemli sorunlarından biri de, kalifiye işgücü "Ara Eleman" temini olarak karşımıza çıkmaktadır.

Nitelikli eleman bulmakta en çok zorlanan sektörler; Makine-elektrik ve elektro-

nik, otomasyon, kimya gibi imalat sanayinde ileri teknoloji kullanılan alanlar, bilgi işlem, yazılım, telekomünikasyon, inşaat sektörleriyle, çağrı merkezi hizmetleri, mağazacılık, sağlık, sigorta, lojistik, taşımacılık, gıda, tasarım, eğitim gibi alanlar olarak ön plana çıkıyor. Almanca, Fransızca, Rusça, Arapça ve Çince dillerini iyi bilen kişilerin çok az olması sıkıntı yaratıyor. Özellikle ileri düzeyde yabancı dil kullanmayı gerektiren pozisyonlarda zorlanılıyor. Aranılan elemanlar listesinin başında İngilizce bilen ve muhasebe alanında deneyimli olan kişiler de geliyor.

İstihdamın çok önemli bir oranının sanayi işletmeleri ve KOBİ'lerde olduğu göz önünde bulundurulduğunda, mesleki eğitim programlarının hazırlanmasında dikkat edilmesi gereken, işletmelerin ihtiyaç duyduğu işgücünün niteliği ve niceliği tam ve gerçekçi olarak tespit edilmesi gerekliliğidir. Böylece iş gücündeki talep ve eğitim arzı arasındaki uyumsuzluk ortadan kaldırılabilecektir. Öncelikle mesleki standartları belirlenmeli, mesleki yeterlilikler belgelendirilmeli, mesleki eğitim standartları ve mesleki eğitim programı geliştirme çalışmalarına buna göre devam etmelidir. Böylece eğitim ile istihdam arasında sağlıklı bir yapı oluşturulması da mümkün olacaktır.

Uluslararası platformlarda güçlü bir ülke olmamızın yolu istikrarlı bir ekonomiyi sahip olmaktan geçmektedir. Bunun içinde ülkemizin kaynaklarının, ihracat ve ithalat rakamlarının yanında insan kaynakları olarak bilinen beşeri sermayemizin üretim sürecine etkin katılımının sağlanması oldukça önemlidir. Ekonomi politikalarının geliştirilmesinin istihdam ve mesleki eğitim politikaları ile de desteklenmesi, işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikli ve yeterli sayıda işgücünün yetiştirilmesi son derece gereklidir.

Yaşam boyu eğitim kavramının oldukça ön plana çıktığı günümüzde, istihdamın sürekliliğini sağlamak açısından, işgücünün sürekli eğitime, yenilenmeye, yeni ve güncel bilgi ve becerilerle donanmaya açık olması gerekmektedir. Bu çerçevede, yenilikçi ve güncel mesleki eğitim programları, etkin ve nitelikli eleman ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

Ülkemizde, işgücü piyasasında insan kaynaklarının geliştirilmesinden büyük ölçüde İŞKUR sorumlu. Sanayinin beklentilerinin tespit edilmesi ve yeni istihdam olanaklarının yaratılması için de Sanayi ve Ticaret Bakanlığı başta olmak üzere, KOSGEB gibi ilgili kamu kuruluşları ile birlikte çalışmaların yapılması gerekmektedir. Kamu kurumlarının yanında, istihdam tedbirlerinin alınması ve gerekli tespitlerin yapılması konusunda tüm ilgili sivil toplum kuruluşları da çalışmalar yapmalıdır.